

RASÛLÛLLAH'A BENZEMEK*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Nahmedühû bi-cemîi mehâmidih... Lehü'l-hamdü kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih... Ve's-salâtü ve'sselâmü alâ hayri halkihî seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh.. Ve külle dalâletin ve sahibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'nnebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kân...

كَانَ يَلْبَسُ قَلَنْسُوَةً بَيْضَاءَ لَا طِئَةَ

(كر. عن عائشة)

RE. 562/1 (*Kâne yelbesü kalensüveten beydâe lâtieh.*) *Sadakarasûlü'llâh, fîmâkâl, evkemâkâl.*

Çok aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun... Rabbimiz iki cihan saadetine cümlelerinizi sevdiğinizle beraber nâil eylesin...

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Peygamber SAS Hazretleri'nin mübarek hadis-i şeriflerini ve âdet ve şemâil ve hasâis ve evsâf-ı seniyyelerini *Râmûz el-Ehâdis* isimli hadis kitabından okuduk, okuduk, okuduk, sonuncu sayfaya geldik. *El-hamdü li'llâhi alâ külli hâl...* Şimdi bu son sayfadaki rivayetleri okumağa bugün başlıyoruz. Nasib olur biterse, bitireceğiz ve tekrar kitabın başına geleceğiz inşaallah...

Bu rivayetlerin okunmasına başlanmazdan önce Peygamber SAS Efendimiz'in ruh-u pâkine bizlerden birer hediye-i Kur'aniye olsun diye; ve onun mübarek âlinin, ashâbının, etbânının, ahbâbının, ruhlarına ayrı ayrı hediye olsun diye; Hazret-i Adem Atamız'dan Peygamber Efendimiz'e kadar gelmiş geçmiş olan cümle enbiya ve mürselînin ruhlarına; ve hâssaten Peygamber Efendimiz'in vârisleri ulemâ-i muhakkıkîn, meşâyih-ı vâsilîn, Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan sâdât ve meşâyih-ı turuk-u aliyyemizin, Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyy-i Murtezâ'dan şeyhimiz Muhammed Zâhid-i Bursevî'ye kadar silsilelerimizden güzerân eylemiş olan cümle mensublarının ve halifelerinin, muhiblerinin, müridlerinin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldeleri Allah Allah diye diye, mallarını, canlarını, her türlü varlıklarını ortaya koyup, fethetmiş olan Fatih Sultan Mehmed Han'ın ve mübarek ordusu mensublarının; ve sair fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına ayrı ayrı hediye olsun diye;

Uzaktan, yakından bu rivayetleri dinlemek üzere toplanıp, şu mübarek mescide gelmiş olan

siz kardeşlerimizin, ahirete göçmüş olan bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye; biz yaşayan mü'minler, müslümanlar da Rabbimizin rızasına uygun yaşayalım, şu okuduğumuz hadis-i şeriflerden istifade edelim, sünnet-i seniyyeyi ihyâ eyleyelim, böylece şehid sevaplarına nâil olarak ahirete göçelim, Rabbimizin huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varalım diye, bir *Fatiha*, üç *İhlâs- ı Şerif* okuyup öyle başlayalım! Buyurun:

.....

a. Efendimiz'in Takke Giymesi, Sarık Sarması

562. sayfanın, 1. rivayetini okuyoruz.

İbn-i Asakir, Hazret-i.Aişe-i Sıddîka RA'dan rivayet eylemiş:¹

كَانَ يَلْبَسُ قَلَنْسُوَةً بَيْضَاءَ لَاطِئَةً

(كر. عن عائشة)

RE. 562/1 (*Kâne yelbesü kalensüveten beydâe lâtieten.*)

“Peygamber SAS Hazretleri başına beyaz, alçak, başına temas eden, böyle çok sivri, yukarıya doğru yüksek olmayan takke giyerdi”

¹ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.175, no:6259; Ukaylî, *Duafâ*, c.IV, s.212, no:893; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.211, no:8505; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'dDuafâ*, c.IV, s.209; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.121, no:18285; *Câmiü's-Sağîr*, c.II, s.217, no:7167.

diye Efendimiz'den rivayet olunmuş.

Aşağıdaki ikinci rivayet de, meseleyi biraz açıkladığı için onu da okuyalım. Bu ikinci hadis-i şerif de, İbn-i Abbas RA'dan rivayet edilmiş:²

كَانَ يَلْبَسُ الْقَلَانِسَ تَحْتَ الْعَمَائِمِ وَبِغَيْرِ الْعَمَائِمِ
وَيَلْبَسُ الْعَمَائِمَ بِغَيْرِ قَلَانِسٍ وَكَانَ يَلْبَسُ الْقَلَانِسَ
الْيَمَانِيَّةَ وَهِنَّ الْبَيْضُ الْمُضْرَبَةُ وَيَلْبَسُ ذَوَاتَ
الْأَذَانِ فِي الْحَرْبِ وَكَانَ رَبَّمَا نَزَعَ قَلْنِسُوتَهُ
فَجَعَلَهَا سُتْرَةً بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُوَ يُصَلِّي وَكَانَ مِنْ
خُلُقِهِ أَنْ يُسَمِّيَ سِلَاحَهُ وَدَوَابَّهُ وَمَتَاعَهُ

(الرباني كره. عن ابن عباس)

RE. 562/2 (Kâne yelbesü'l-kalânise tahte'l-amâimi ve bi-gayri'lamâimi, ve yelbesü'l-amâime bi-gayri kalânise; ve kâne yelbesü'lkalânise'l-yemâniyyete, ve hünne'l-bîdü'l-mudarrabeh, ve yelbesü zevâti'l-âzâni fi'l-harbi; ve kâne rubbemâ nezea kalansüvetehû, fecealehâ sütretüen beyne yedeyhi ve hüve yusallî; ve kâne min hulukihî yüsemmiye silâhahû, ve devâbbehû, ve metâahû.)

İkinci rivayeti de cümle cümle sizlere nakledeyim:

² Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.121, no:18286; Câmiü's-Sağîr, c.II, s.217, no:7168.

(*Kâne yelbesü'l-kalânise tahte'l-amâimi*) “Rasûlüllah Efendimiz SAS, mübarek başına, sarığının altına kullanılmak üzere takke giyerdi. Yâni takkeyi giyip üstüne sarık sarmak üzere, sarığın altına takkeler giyerdi. (*Ve bi-gayri'l-amâimi*) Bazen takkeyi sarıksız da giyerdi. Yâni üstüne sarık sardığı da olurdu, sarık sarmadan sarıksız sadece takkeleri giydiğı de olurdu.”

(*Ve yelbesü'l-amâime bi-gayri kalânise*) “Bir de üçüncü bir şekil olarak, bazen de hiç takke kullanmadan başına sarık sardığı da olurdu.” Çünkü sarık uzun oldu mu, şöyle dolana, dolana, usulüyle sarıldığı zaman, başı tamamen örter. Takkeye de lüzum kalmayacak şekilde, sırf sarıkla mübarek başını örttüğü de olurdu Peygamber Efendimiz'in.

(*Ve kâne yelbesü'l-kalânise'l-yemâniyyete*) “Yemen işi takkeler kullanırdı. (*Ve hünne*) Bu yemen işi takkeler, (*el-bîdü'lmudarribetü*) beyaz renkli olarak yapılmış olurdu.”

(*Ve yelbesü zevâti'l-âzâni fi'l-harbi*) “Harpte uzun kenarlı, böylece kulaklarına kadar inen takke, başlık giyerdi. Yâni kulakları da korunsun diye demek ki. Başına giydiğı zaman, böyle başını da, kulaklarını da koruyacak gibi giyerdi.”

(*Ve kâne rubbemâ nezea kalansüvetehû fecealehâ sütreten beyne yedeyhi ve hüve yusallî*) “Bazen de, namaz kılarken takkesini çıkartıp, önüne sütre olarak koyduğı da olurdu.” *Sütre* ne demek? Yâni bir insanın namaz kılarken önünde bir şey olması lâzım, kimsenin

geçmemesi için, işaret olması için, geçse de zarar vermemesi için. Ya asasını saplayacak kuma, ya önüne bir eşya koyacak. Meselâ, bir kimsenin elinde çantası varsa şimdi, çantasını koyacak ve saire. Yâni belli olacak, böyle önü ilâ nihâyeye açık olmayacak.

Bazen Peygamber Efendimiz önüne sütire olsun diye, bir duvar gibi mâni, namaz kıldığı belli olan bir yer olsun, “İşte benim secde edeceğim yer burası, bu kadar kısımdan geçmeyin ha!” mânâsına, bazen takkeyi oraya koyardı. *Allâhu ekber* der, öyle dururdu namaza Efendimiz SAS.

(*Ve kâne min hulukihî yüsemmiye silâhahû, ve devâbbehû, ve metâahû.*) “Onun güzel adetlerinden, neşeli hallerinden birisi de şuydu ki; silahlarını, hayvanlarını ve eşyalarını isimlendirirdi, isim takardı onlara.” Yâni böyle canlı insanmış gibi, çocukmuş filan gibi. Biliyorsunuz *Düldül* ismini, *Zülfekar* ismini... Kılıcına isim verdiğini, zırhına isim verdiğini, devesine isim verdiğini, daha önceki haftalardaki rivayetlerde okumuştuk.

Aziz ve muhterem kardeşlerim! Şimdi bu iki rivayet Peygamber Efendimiz’in takke ve sarık taktığına dair rivayetleri gösteriyor; işaretleri, bilgileri bize veriyor. Peygamber SAS Efendimiz her çeşit şartlar altında, bu şartlara göre değişik tavırlarda başını örtmüş. Bazen sarıkla örtmüş, bazen takkeyle örtmüş, bazen takkesinin üstüne sarık sarmış, bazen takkesiz sarığı sarmış, bazen de çıkartmış, önüne koymuş. Çünkü önüne koyacak başka bir şey olmayınca, demek ki onu uygun görmüş, o zaman koymuş.

Takkesi olmadığı zaman, sarıksız sarığın sevabından mahrum kalmayayım diye, demek ki başına dolamış yine, başını öyle sarıklı eylemiş. Sarıkla kılınan namazın, sarıksız kılınan namaza göre yetmiş kat sevabının fazla olduğuna dair rivayetler vardır.

b. Sarık Ümmet-i Muhammed'in Tacıdır

Sarık meleklerin kıyafetidir.

مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ

(أل عمران: ١٢٥)

(*Mine'l-melâiketi müsevvimîn*) [Rabbiniz sizi nişanlı, sarıklı meleklerle takviye eder.] (Âl-i İmran, 3/125)

Harplerde Allah tarafından gönderilmiş olup da, müslümanlara yardım etsin, kâfirlerin parmaklarını, kollarını kırsın, dermansız bıraksın diye, Allah'ın gönderdiği o melekler sarıklarıyla, sarıklarının uçları sarkarak, salına salına öyle giyindiklerinden, sarık meleklerin alâmetidir. Meleklerin siması, yâni alâmetidir. Ve sarığın hakikaten bir haşmeti, bir heybeti vardır. Sarık şu bizim Ümmet-i Muhammed'in, ehl-i takvânın tacı gibidir.

Hatta bazı rivayetlerde deniliyor ki:³

³ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.87, no:4247; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.305, no:41133; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIV, s.368, no:14511.

الْعَمَائِمُ تَيْجَانُ الْعَرَبِ فَإِذَا وَضَعُوا الْعَمَائِمَ وَضَعَ

اللَّهُ عِزَّهُمْ

(ابن السنی عن ابن عباس)

RE. 223/14 (*El-amâimü tîcânü'l-arab*) “Sarıklar Arapların taçlarıdır. (*Feizâ vadau'l-amâimi vadaa'llâhu izzühüm*) Bu sarığı bıraktıkları zaman, Allah da onların izzetlerini alır. Onlar da hiç bir hayır kalmamış demektir.” diyor. Bıraktılar şimdi. Simdi sarık sarmıyorlar. Böyle kadın başörtüsü gibi bir örtüyü, üçgen olarak ikiye katlıyorlar, bizim kadınların örttüğü gibi giyiyorlar. Bir de entari giyiyorlar topuklarına kadar, kadın gibi. Namaza durdukları zaman arkadan bakıyorsun:

“—Ya bu erkeklerin önünde, bu kadın niye namaza durmuş?” filan gibi bir şaşırıyorsun.

Sonradan kenardan görünüyor, sakalı filan var bereket versin. Bir de sakalı tıraş etseler,

“—Hacı hanım kenara çekil!” diyeceği geliyor insanın.

Tabii bu entari nereden çıkmış? Malezya'dan geliyor, Çin'den geliyor, bilmem nereden geliyor, entariyi giyiyorlar. Entari dar, beyaz, altı da görünüyor. Peygamber Efendimiz'in şalvar giymeye dair medihleri var, teşvikleri var:

“—Allah rahmetine erdirdin şalvar giyenleri...” diye dua ediyor.

Çünkü şalvar bol kıyafettir, tesettüre uygun

kıyafettir. Onu giydiği zaman, insanın tesettürü tamam olur. Şimdi zamane Arapçıkları, Suudlular vs filan, slip giyiyorlar. Yâni, el ayası kadar küçücük üçgen don giyiyorlar. Üstüne bir de bu entariyi giyiyorlar, olduğu gibi çıkıyor meydana her tarafı... Yâni altından görünüyor. Çünkü o beyaz kumaş yetmiyor, her tarafı tamamen örtmeye... Secde ediyor, secdeden kalkıyor filan, bir kepezelik, bir rezalet gidiyor.

Sarığı da bırakmışlar. Sen sarık sardığın zaman, sana da bazı zaman yan yan bakıyorlar, kızıyorlar filan. İllâ o başörtüyü müdafaa eder gibi bir halleri var. Öyle bir şey yok. Bak Peygamber Efendimiz'in zamanında, Efendimiz takke giymiş, sarık sarmış ama, başörtü örtmüş diye bir rivayet yok işte burada bak...

O kadar kıyameti koparırlar ki, tesbihi eline alırsın, biraz Allah diyeceksin, başına dikilir:

“—Niye bu tesbihi kullanıyorsun? Bid'at, bilmem ne...” filan diye çatar.

Bak, sen işte Peygamber Efendimiz'in yaptığı gibi yapsana! Bırakmışsın tamamen onu.

Sonra arkadaşın birisi, yolun kenarını kazmışlar, hendek açmışlar, hendeğin burasından öbür tarafına atlayacak. Kendisini Türkiye'de sanmış. Bir atlamış, entarisi belli açıklıkta, ayağı fazla açılmayınca, karşı tarafa ulaşamamış, hendeğin beri tarafına pat diye çarpmış. Yâni şalvar olduğu zaman, bu etek bol olduğu zaman, cübbe gibi güzel bir şey olduğu zaman, insan daha ferah hareket ediyor. Ata da kolay biner, savaşı da kolay yapar, kılıcı da istediği tarafa

istediği gibi savurur. Bu kıyafet böyle...

Ayakkabı da giyinmiyorlar, Őipidik Őipidik, terlik giyiyorlar ŐiŐiŐi diyorlar bu terliklere... ŐiŐiŐi terlikleriyle ayaklarını sũrũye sũrũye yũrũyorlar. DeđiŐtirmiŐler. Halbuki biz ne yapacağız?.. Her Őeyimizle Peygamber Efendimiz'in emrettiği, yaptiğı tarzda yapmaya gayret edeceğiz. Allah nasib etsin.

Demek ki sarık, gũzel bir Şey... Sarığı kimisi incecik bir Őeyden iki ũ defacık dolayıveriyor başına, eh... Sarık mı, sarık. Yemin et!.. Sarık işte tamam. Amma sarığın aslında Őoyle bir hatırı olması lâzım! Dolaması ne kadar çok olursa, heybetli olması bakımından, sevabı o kadar çok olması bakımından biraz uzunca, bũyũk olması lâzım! Kalın olup ta bŕyle yapılmasından, ince uzun olup da çok dolanmasının sevabı daha fazla.

Sonra hadis-i Őeriflerde, rivayetlerde okumuştuk, biliyorsunuz, geçtiğimiz haftalarda. Efendimiz sarığın ucunu iki omuzun arasına bir zira boyu, bir kol boyu sarkıtırdı. Ucunu da Őoyle sarkıtırdı aşağıya doğru. Siyah sarık sarmak da Efendimizin sũnnetidir. Abbasîler'in ŕyle sardıklarını biliyorsunuz. İnan'da siyah sarığı Efendimiz'in soyundan Hazret-i Hasan, Hazret-i Hũseyin Efendilerimiz'in soyundan geldiğini sŕyleyen kimseler sarıyorlar. Yâni, siyah da sarabilirsiniz, beyaz da sarabilirsiniz.

Ne kadar uzun olursa o kadar iyi olur, sevabı o kadar çok olur. Heybetlidir, İslâmî bir kıyafettir.

c. Erkeğin de Tesettürü Vardır

Bu arada söyleyeyim, namazı kılariken de bizim o pantolonlar, çatal pantolonlar, yani iki ayağı böyle geçirip yukarı çıkan pantolonlar, erkeğin tesettürünü tam sağlamıyor. Yâni, secdeye vardığı zaman, arkada namaz kılan insanın önünde, her taraf meydanda oluyor. Dini öğrenmekte utanmak olmadığından, ben hoca olarak şurada açıkça meseleyi söyleyeyim: Butları, teşkilatı, her şeyi böyle meydanda oluyor, günah oluyor. Arkadakine de günah oluyor, onu günaha sokan öndekine de günah oluyor, Muhterem kardeşlerim! Onun için, camiye gelirken pardesü giyin, cübbe giyin, uzun bir şey giyin! Hep öyle gezin! Ceket uzun olsun. Yâni pardesü tarzında olsun. Secdeye vardığınız zaman arka tarafınızı örtsün.

Bir de dar yapılıyor, dar yapıldığı için de sökülmiş oluyor, yırtılmış oluyor. O da daha büyük bir rezalet oluyor. Yâni, sökülmiş olma tehlikesi daima kafanızda bir korku olarak bulunsun ve hiç orası görünmeyecek gibi uzun kıyafet giyin! Tavsiyem o. Şöyle secdeye vardığınız zaman, arkanızı güzelce örtecek bir kıyafet giymeniz, pantolonunuzun da bol olması...

Şimdi bol moda pantolonlar çıktı, kıvırcıkları çok oluyor, şalvar modası oluyor, gençler giyorlar. Tabii hareket kolay, futbolu filan kolay oynuyorlar. Koşturuyorlar sağa sola, işlerine geliyor, ama rahat... Hiç olmazsa öyle şeyler giyin! Böyle daracık giyip de, her türlü boğumu meydana çıkacak tarzda giyinmek tesettür değildir.

Biliyorsunuz, tesettürün şartlarından birisi altını göstermeyecek, birisi de şekli belli etmeyecek. Kadın giyinmiş sımsıkı vücuduna; işte burası göğsü, burası beli, işte burası kalçası... Olmadı ki. Göbeği şişmanlıktan iki kat, işte belli oluyor. Olmadı... Kadın kendini örtülü sanıyor. Olmaz. Her şeyi belli olduktan sonra, örtülü olur mu?..

“—Altı görünmüyor hocam!”

“—Ama şekli aynen belli oluyor. Olmaz!”

Erkek için de öyle. Bol olacak, rahat olacak, görünmeyecek, arkadakinin aklına başka bir şey getirmeyecek ki, namazları fesada gitmesin. Aklına başka şey gelirse, namazları bozulur.

O bakımdan, kadınların tesettürü var da erkeklerin yok mu?.. Var... Hoca olarak yumalım gözümüzü, utana utana, dobra dobra burada gerçekleri söyleyelim! Gerçekler bunlar. Onun için, bu zamane pantolonları tesettüre uygun olmuyor. Bir arkadaş vardı, şöyle diyordu:

“—Pantolon ve ceket giydiğimden, müezzin mahfelinden başka bir yerde namaz kılamıyorum!”

En arka orası olduğu için, daha arkada kimse olmadığından, hemen gidiyor müezzin mahfeline, orada kılıyor. Neden?.. Arkamdan görünmesin durumum diye, oraya kaçıyor. Ya öyle kaçın arkalara, ya da kaçmaya lüzum kalmayacak şekilde giyinmeye alışın!

Niye taklit ediyoruz Avrupa'yı? Ne mecburiyetimiz var? Bizim sistemimize uymuyor işte görüyorsunuz. Bizim ahlâk anlayışımıza

uymuyor. Adamlar sakınmazlar, askerlikte duşlarının perdeleri yok. Şaldır, şaldır herkes camuzların suya girip de yıkandığı gibi, perdesiz yıkıyor terbiyesiz herifler. Müslümanın bir tanesi çıkmış, “Ben böyle yıkanamam!” demiş. “Ben müslümanım, böyle şeye razı gelemem!” demiş. Onlar aldırmazlar, onlar utanmazlar, onlar arlanmazlar.

Biz neyiz?.. Biz mü’miniz, biz utanırız. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki;⁴

الْحَيَاءُ مِنَ الْإِيمَانِ

(خ.م.ت. عن ابن عمر؛ ع. عن عبد الله بن سلام؛ كر. وابن النجار عن أبي بكر؛ م. عن أبي هريرة)

RE. 204/9 (*El-hayâu mine’l-îmân*) [Hayâ imandandır.]

Bizim erkeklerimiz onların kadınlarından daha

⁴ Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.17, no:24; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.667, no:4795; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.121, no:5033; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.56, no:5183; İmam Mâlik, *Muvatta’* (Rivâyet-i Muhammed), c.III, s.453, no:950; Buhârî, *Edebü’l-Müfred*, c.I, s.211, no:602; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.374, no:610; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.V, s.156, no:4932; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.VI, s.131, no:7701; Neseî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.VI, s.537, no:11764; Begavî, *Şerhü’sSünneh*, c.VI, s.372; İbnü’l-Ca’d, *Müsned*, c.I, s.421, no:2872; Taberânî, *Müsnedü’s-Şâmiyyîn*, c.III, s.42, no:1771; Kudâî, *Müsnedü’s-Şihâb*, c.I, s.124, no:155; Abd ibni Humeyd, *Müsned*, c.I, s.238, no:725; Tahâvî, *Müşkilü’l-Âsâr*, c.IV, s.66, no:1323; Abdu’r-Rezzak, *Musanef*, c.XI, s.142, nmo:20146; İbn-i Asâkir, *Mu’cem*, c.I, s.87, no:153; Eb3u Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.VI, s.352; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XIII, s.360, no:1432; İbn-i Adiy, *Kâmil fi’d-Duafâ*, c.III, s.53; Abdullah ibn-i Ömer RA’dan.

Kenztü’l-Ummâl, c.III, s.123, no:5782; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XII, s.467, no:12316.

utangaçtır. Güya kadındır onlar, onlar hiç utanmaz.

O adetler bize radyodan, televizyondan, müstehcen yayınlardan girmiş, millet şimdi tabii karşılıyor.

d. Günaha Tepki Göstermek

Günahın tabii karşılanması da büyük bir afettir, muhterem kardeşlerim! İnsan günahın karşısında reaksiyon kabiliyetini hiç bir zaman kaybetmemeli. Taptaze, yeni karşılaşıyormuş gibi, o günaha karşı reaksiyonu her zaman sapasağlam olmalı. Reaksiyonu söndü de azaldı, reaksiyon kabiliyeti kalmadı mı, o müslümanın içi geçmiş demektir. Hiç bir zaman razı olmayacaksınız. Bir kızın veya kadının elinden tutmuş, boynuna sarılmış, beline öteki elini dolamış, caminin avlusundan geçiyor. Tepenin tası atacak, adamın yakasına yapışacaksınız, yapamaz duruma getireceksin. Başka çaresi yok. Sokakta gördün;

“—Ne bu?” diyeceksin. “Burası İslam diyarı, utanmıyor musun sen?” diyeceksin. “Doğru düzgün yürü bakalım!” diyeceksin.

“—E bu benim nişanlım da, bilmem nem de...”

“—Nişanlınsa edebinle yürü de, nişanlılığın o da haysiyetini bilsin, sen de haysiyetini bil!” diyeceksin.

Üç kişiden beş kişiden bu lafı duyunca, adam vazgeçecek.

Bak sabahleyin bir kardeşim diyor ki:

“—Efendim, kazı kazan oyun kağıdını koymuş boya malzemesinin içine, bize gönderdi. Kumar şeyine beni alet edecek. Bütün eşyalarını geriye gönderdim. Bir de yazı yazdım: ‘Sen bizi kumara teşvik ediyorsun. Bundan sonra senin malını almıyorum!’ diye, mallarını iade ettim.” diyor.

Adam sonunda vazgeçmek zorunda kalmış. Yâni, emr-i ma’ruf, nehyi münker; iyi şeyi yaptırmak, kötü şeyi yaptırmamak.

Müslümanın önemli vazifelerinden biridir bu. Ne demek önemli? Farz! Müslümanın boynuna borç olan, namaz gibi, oruç gibi, hac gibi, farzlarından birisi de emr-i ma’ruf, nehy-i münker vazifesidir. Türkiye’nin hudutları içerisinde İslâm diyarı, müslümanlar var, emr-i ma’ruf, nehy-i münker yapacaksınız. Türkiye’nin dışında cihad edeceksin. Yâni uğraşacaksınız, İslâm’ı sen sımsıkı tutacaksınız; tutmayana da sen yumuşaklıkla, güzellikle, ikna olacağı tarzda anlatacaksın.

Anlamazsa;

Nush ile uslanmayı etmeli tekdir, Tekdir ile uslanmayanın hakkı kötüdür.

Önce nasihat, ondan sonra tekdir... Tekdir ile de uslanmazsa, o zaman yaptırım gücünü kullanacaksınız. Yaptırım gücü de, yumruğunun kuvveti, pazunun kuvveti.

“—Sen bunu böyle yapıyor musun, yapmıyor musun arkadaş!?” İsterse yapmasın. Korkacak, İslâm diyarında küfür işini yapamayacak. Alçaklığı yapamayacak, terbiyesizliği yapama-

yacak, namussuzluğu yapamayacak, hırsızlığı yapamayacak, arsızlığı yapamayacak...

“—Efendim, rüşvet almış yürümüş.”

Yâhu on kişi işi gücü bıraksın, belediyenin kapısına dayansın, rüşvet yiyenleri yiyemez hale getirsin. Düzeni hazırlasınlar, parayı hazırlasınlar, işaretlesinler, avukatıyla şusuyla busuyla...

“—Efendim maktu fiyatlar hasıl olmuş. Belediyen şu işin çıkması şu kadar rüşvetmiş. Bu işin çıkması bu kadar rüşvetmiş.”

Eee, nerede yüzde doksan dokuz müslüman?.. Neredesiniz mübarekler?..

“—Buradayız!”

Buradaysan, burada olduğunu bir göster. Bu rüşveti yaptırma!.. Bu haksızlığı işlettirme!.. Bir iş yürümediği zaman, karşısına çık!..

“—Ya bu müslüman diyarında da müslümanlar varken, illallah bunlardan, rüşvet yenilmiyor ki bu memlekette...” diye adam hizaya gelsin.

Şimdi yukarıdan aşağıya şebeke, herkes çuval çuval rüşvet doldurmaya bakıyormuş. Öyle duyuyoruz, muhtelif kimselerden.

Onun için, müslümanın yaptırım gücü gerekir, hakkı söylemesi gerekir. Ama önce kendisi yapacak. Ondan sonra?.. Ondan sonra da başkasına laf anlatacak.

Çok kimse de, güzellikle söylenince anlıyor. Çok kimse cahil... Söylenmeye, söylenmeye adam radyodan başka, televizyondan başka,

gazeteden başka bir şey görmediği için, haberi yok, yâni mâsum. Zavallının yaptığı şey, bilmediğinden... Söylersen, anlarsa, düzeltebiliyor. Hatta sosyetik bir annenin, babanın çocuğu, kendi evladı müslüman, mütedeyyin oluyor da, annesine babasına nasihat ediyor. Gazetelerde, mecmualarda bunları okuyoruz.

Efendimiz takke mi giymiş, takke giyeceğiz. Bak bir hoca efendinin menakıbını anlatayım size: Samatya'da oturuyormuş hoca efendi. Yâni şu Aksaray'dan daha ileride... Şimdi adını da değiştirdiler, başka bir şey yaptılar. Koca Mustafa Paşa mı dediler, ne dediler, aşığı tarafta, demiryolu tarafında oturuyormuş.

Şimdi oradan, talebesiyle beraber Beyazıt Camii'ne kadar yürümüşler. Talebesi de, şimdi meşhur bir hoca efendi. Ama o zaman talebe... Hocasının çantasını almış, tıklar tıklar, tıpış tıpış, yavaş yavaş ta oradan yürümüşler, gelmişler Beyazıt Camii'ne tam girecekler; Hoca Efendi şöyle elini arka cebine sokmuş, çıkartmış. Eyvah, takke yok, takkeyi unutmuş.

“—Evlat, takkeyi unutmuşuz. Haydi gidip takkeyi alalım demiş.

Hadiii, Beyazıt'tan tıpış, tıpış Samatya'ya kadar geri gitmişler. Samatya'dan takkeyi almışlar, tekrar Beyazıt'a kadar gelmişler.

Diyor ki o hoca kardeşimiz:

“—Hocanın parası vardı. Beyazıt Camii'nin yanında takke satan adamlar da vardı. Oradan, ver şuradan bir takke deyip de, ucuz bir fiyata bir takke alabilirdi hocaefendi. Ama öyle

yapmadı, ta Samatya'ya kadar gitti. Benim iflahım kesildi ta oraya kadar yürümekten, tekrar geri dönmekten... Bir takke için oraya kadar yürüdü. Neden yürüdü diye düşündüm; bana takkenin önemini anlatmak için yürüdü.” diyor.

Yâni, “Bak dinimizin âdâbına, ahkâmına, emrine uymakta işte böyle davranmak lâzım!” diye, hayat boyu unutmayacağım bir ders vermek için yaptı bunu. Allah-u a'lem, maksadı buydu galiba diyor.

Onun için, takkeyle namaz kılacağız, sarıkla namaz kılacağız, cübbeyle namaz kılacağız, kıyafetlerimiz İslâmî olacak. Pantolonumuz şöyle tesettürümüzü sağlayacak tarzda olacak. Gömleğimiz ona göre olacak. Her şeyimiz İslâmî esaslara uygun olacak.

Eee, beğenmeyen küçük kızını vermesin. Kendisi bilir, beğenmezse beğenmesin. Biz kimin beğenmesini istiyoruz?.. Biz Allah CC Hazretleri'nin bizi sevmesini, beğenmesini, razı olmasını istiyoruz. Başkası bize vız gelir, hiç aldırmayız.

وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ

(المائدة:٥٤)

(*Ve lâ yehàfûne levmete lâim*) “Kınayanın kınamasından korkmazlar.” (Mâide, 5/54) Müslüman kınayanın kınamasından korkmaz. “Kınarsa kınasın, ne yaparsa yapsın!” der. O güce gelmesi lâzım! Müslümanın içindeki imanın, kendisine

o gücü vermesi lâzım!.. Yapamıyor, korkuyor, utanıyor. Sakal bırakamıyor, cübbe giyemiyor, şalvar giyemiyor... Namaz kılamıyor, şu emri yapamıyor, bu işi yapamıyor... filân. Zayıf müslümanlar. Gördüğünde bir kötülüğü ikaz edip söyleyemiyor. Kendisi bir kötülüğün içinden sıyrılıp çıkamıyor. Ailesine muhalefet edemiyor, ailesine hakkı söyleyemiyor. Böyle çeşitli zayıflıklar birikiyor, birikiyor, İslâm devleti, İslâm milleti, asırlar boyu İslâm Alemi'nin liderliğini yapmış bir ülke, bakıyorsun gâvuristandan farkı kalmamış. Hatta daha perişan... Yâni ahlâk bakımından, adab bakımından perişan oluyor. Her şeyimize dikkat edeceğiz. Yâni hiç taviz vermeyeceğiz, kat'iyen taviz vermeyeceğiz. Örfümüze, adetimize, töremize, dinimize, imanımıza son derece sâdık ve bağlı olarak yaşacağız, aziz ve muhterem kardeşlerim!..

e. Efendimiz'in Sakalını Boyaması

Üçüncü hadis-i şerif:⁵

كَانَ يَلْبَسُ النَّعَالَ السَّبْتِيَّةَ وَيُصْفِرُ لِحْيَتَهُ
بِالْوَرْسِ وَالزَّعْفَرَانِ

(ق. د. عن ابن عمر)

⁵ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XI, s.276, no:3677; Neseî, *Sünen*, c.XVI, s.14, no:5149; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.114, no:5950; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.418, no:9360; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.213, no:6402; Tahavî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.VIII, s.201, no:3123; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VI, s.78; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.145, no:18429; *Câmiü's-Sağîr*, c.II, s.217, no:7169.

RE. 562/3 (*Kâne yelbesü'n-niâle's-sibtıyyete, ve yusaffıru lihyetehû bi'l-versi ve'z-za'ferânı*)
“Yumuşak sahtiyan ayakkabı giyerlerdi. Sakallarını za'feran ve vers ile sarıya boyadıkları olurdu.”

İbn-i Ömer RA'dan. Hazret-i Ömer RA'ın mübarek alim oğlu, Abdullah ibn-i Ömer ki, bu İstanbul'un fethi için buraya kadar yürümüş gelmiş mübarek... Ta oralardan sefere iştirak etmişler, buralara kadar gelmişler bu mübarekler. Allah şefaathlerine erdirsin...

Rivayet ediyor ki:

(*Kâne yelbesü'n-niâle's-sibtıyyete*) “Peygamber Efendimiz, iyice kazınmış, tüyleri çıkartılmış, terbiye edilmiş, yumuşacık, güzel deriden yapılmış ayakkabılar giyerdi. (*Ve yusaffıru lihyetehû bi'l-versi ve'z-za'ferânı*) Ve sakalını vers ve za'feran ile sarıya boyardı.’ Hem güzel kokması için, hem de cemâline cemâl katılması için, güzelliğine güzellik eklenmesi için böyle giyinirdi ve böyle boyardı.

Geçen haftalar söylemiştim, asil bir aileden, sülâle-i mübarekeden bir kimse, “Hırka-i Şerif Camii'ne acaba verebilir miyim, vakfedebilir miyim?” diye, Peygamber SAS Hazretleri'nin şöyle güzel bir pabucunu getirmiş diye. Bize de nasib oldu el-hamdü lillâh. Örtülerini açtık, mübarek pabuçlarını öptük alnımıza, başımıza koyduk. Allah, size de nasib etsin... Efendim, hakikaten ince güzel deriden yapılmıştı.

Sakal-ı Şerif'i de Ramazan'da burada öptürürken cemaatimize, şöyle dikkatlice baktım, sarı

renkli idi. “Peygamber SAS Hazretlerinin sakalı umumiyetle siyahtı. 13-15 tane, 20’den az beyaz kılı vardı.” diye rivayetlerde geçiyor. Bu sarılık nereden diye düşünüyordum kendim, şimdi cevabı burada karşıma çıktı. Za’feranla, safranla sarıya boyarmış Peygamber Efendimiz. Onun için öyle kırmızı kırmızı, sarı sarı, şişenin içinde gözüme ilişmişti. Efendimiz’in boyaması dolayısıyla demek ki, öyle sarı bir tavır da aldığı anlaşılıyor.

Za’feran biliyorsunuz, bu bir çeşit bitkidir. Tatlının içine konur,

hem bir güzel koku verir, hem de sarı renk verir. Safranbolu civarında filan çok yetiştirmiş eskiden. Hatta Safranbolu, Za’feranboli demek, za’feran şehri demek. Yâni bizim oralarda çıkarmış. Şimdi de, o *zerde* dediğimiz yemeğe katıyorlar ya. Hakikisi katılırsa zerdenin içine, o katıldığı için zerde sarı renkli oluyor. *Zerde*, Farsça *zerd* kelimesinden geliyor. *Zerd* sarı demek, *zerde* de sarı renkli tatlı demek oluyor. İçine za’feran katıldığı için, hem bir güzel nefis kokuya sahip oluyor, hem de açık, güzel sarı bir renk almış oluyor. İşte Efendimiz, o za’feranla, versle mübarek sakallarını boyarmış ve güzel dibagatlanmış, terbiye edilmiş deriden yapılmış, yumuşak Yemen işi terlik ve ayakkabı giyermiş.

f. Efendimiz’in Namazda Hareketi

Abdullah ibn-i Abbas RA Şöyle rivayet ediyor:⁶

⁶ Tirmizî, *Sünen*, c.II, s.459, no:536; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XI, s.223, no:11559; Mizzî, *Tehzîbü’l-Kemâl*, c.XXXV, s.83, no:4; Begavî, *Şerhü’s-Sünneh*, c.II, s.30; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan.

كَانَ يَلْحَظُ فِي الصَّلَاةِ يَمِينًا وَشِمَالًا وَلَا يَلْوِي
عُنُقَهُ خَلْفَ ظَهْرِهِ

(ت. عن ابن عباس)

RE. 562/4 (*Kâne yelhazu fi's-salâti yemînen ve şîmâlen, ve lâ yelvî unukahû halfe zahrihî.*) İbn-i Abbas RA'dan. Peygamber SAS Hazretleri'nin namazda sağa sola bazen baktığını, fakat başını arkaya çevirmediğini, arkaya döndürmediğini bu rivayet söylüyor. (*Kâne yelhazu fi's-salâti yemînen ve şîmâlen*) “Peygamber Efendimiz'in bir lahzacık, bir an için sağa ve sola baktığı olurdu.” Kim bilir gördüğü hangi müşahede dolayısıyla sağa ve sola baktığı görülmüştür. (*Ve lâ yelvî unukahû halfe zahrihî.*) Yalnız başını, boynunu arkaya çevirmediği burada özellikle belirtiliyor.

Tabii, Peygamber Efendimiz'in bir başka adeti daha var. Bunu biraz daha izah edeceğim: Efendimiz arkasına dönmezdi. Böyle bir huyu vardı. Hiç arkasına dönmezdi.

SAS Efendimiz, o hicret zamanında Ebû Bekr-i Sıddîk ile yolda giderken, arkadan düşman atlısı kovalarken, Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz'in korkudan şöyle dönüp baktığı oluyordu, endişe ediyordu. Yetişirse bu mel'un, Peygamber Efendimiz'e bir zarar verirse diye, öyle dönüp dönüp bakıyordu. Efendimiz hiç arkasına bakmazdı, bakmadan yürürdü. Arkaya bakmak

adeti değildi.

إِذَا التُّفَّتَ التُّفَّتَ جَمِيعًا

(كر. عن علي)

(İze'ltefete iltefe cemîan) “Efendimiz bir tarafa döndü mü, tüm vücudu ile dönerdi.” Yâni baş döndürerek değil de, teveccüh buyururdu. Birisiyle konuşacaksa, bütün vücuduyla döner, öyle konuşurdu. Arkasına bakmazdı.

“—Pekiye hocam, arkasına bakmazdı da, merak ettik, o eline mızrağı almış, kılıcı çekmiş, öldürmeğe kasetmiş, arkasından at süren atlı acaba yetişti mi hicrette Peygamber Efendimize?..”

Hayır! İki ayağı atının kuma bir battı, bir tökezlendi, bir takla attı herif aşığı. Ondan sonra toparlandı, tekrar atının ayaklarını kumdan çıkarttı. Akıllanmadı bir seferde... Tekrar atına bindi. Tekrar Rasûlüllah'a kasedecek, tekrar Rasûlüllah'ı elde edecek de mükâfâta nâil olacak. Tekrar dığıdık dığıdık kovalarken, bir daha battı, bir daha yuvarlandı. O zaman aklı başına geldi. Bu işte başka mânevi bir sebep olduğunu o zaman anladı.

Ama Efendimiz arkasına bakmazdı. Namazda o tarafa, bu tarafa baktığı olurdu.

Bizim namazda bakmamız gereken yer, kıyamda iken secde mahallimizdir. Ayakta iken secde edeceğimiz yere bakarız. Başka yere bakmak doğru değildir. Vücudun tümüyle kible tarafından başka tarafa dönmesi, namazı bile

bozar. Başka tarafa herhangi bir şekilde gözü kayıp bakmışsa, derhal kendisini toparlaması lâzım!..

Fakat Efendimiz'in bakması, sanıyorum mânevî bazı müşahedeler içindi. Hocamız'ın da öyle halini görürdük biz. Hocamız Rh.A namaza dururdu evde, böyle, biz korkardık. Gözleri böyle dönerdi, yani, oraya buraya dönerdi ama, sanki kendisi vücudunun içinde değil gibi olurdu. Sanki gözleri serbest kalmış, boşta gibi...

Kim bilir, kalkıp da Kâbe'de mi kılardı, ne yapardı?.. Yâni bilemiyoruz ama, bir gariplik olduğunu sezerdik ve ürkerdik o tavrından. Bakardı ama, görmüyor gibi bakardı. Döndürürdü gözünü ama, bir başka türlü döndürdü. Demek ki onların ruhları, neleri müşahede ediyor, nerelere gidiyor, tarfetü'l-aynde nereleri geziyor, nasıl oluyorsa başka şeyler, olduğu için olabiliyor, bu gibi haller.

g. Namazda Saf Bağlama Sırası

Ebû Malik el-Eş'arî RA şöyle rivayet ediyor:⁷

كَانَ يَلِيهِ فِي الصَّلَاةِ الرَّجَالُ ثُمَّ الصَّبِيَّانُ ثُمَّ
النِّسَاءُ

(ق. عن أبي مالك الأشعري)

RE. 562/5 (*Kâne yelîhi fi's-salâti'r-ricâl,*

⁷ Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.97, no:4947; Ebû Malik el-Eş'arî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.59, no:17951; *Câmiü's-Sağîr*, c.II, s.217, no:7172.

sümme's-sıbyân, sümme'n-nisâ'.) “Namazda kendisinin arkasında erkekler, sonra erkek çocuklar, sonra da kadınlar saf tutarlardı.”

Peygamber Efendimiz namaza durduğu zaman, mescidinde hemen arkasında erkekler dururdu. Adamlar dururdu. Onun arkasında çocuklar dururdu. En geride de kadınlar dururdu.

Şimdi biz, nasib oldu, Hocamız emretti, bu İskenderpaşa Camii'nde hizmet etmeye başladık. Benim burada ilk garibime giden şey, kadınların abdest alması için bir yer yok, namaz kılması için bir yer yok... Kadın ta Adapazarı'ndan kalkmış gelmiş, Konya'dan gelmiş Hocamız'ı ziyarete vs.. Namaz kılacak bir yer yok. Kapıdan içeri girmesi lâzım. Buradan yukarı çıkması lâzım filan.

Biz ilk iş olarak, bir kadınlar yeri tesis etmeğe çalıştık. Şimdi işte yan taraftaki evleri satın aldık. Siz aldınız yâni, sizin sâyenizde... Ben size naklettim. Yardım edenler etti, Allah ecirlerini çok etsin... Yâni bizim bu camimiz, sekiz misli büyüdü, belki daha fazla. Yan tarafı aldık, şimdi yan tarafın direklerinin arasını şöyle raylı kapılarla kapatacağız. Cumalarda, bayramlarda kapıları açtığımız zaman, kadınlar kısmında da erkekler namaz kılabilsin diye. Sair zamanlarda kadınlar orada namaza durabilecekler.

Efendim alt katı da kadınlara tahsis ettik. Kocaman mekân; dolsunlar, dinlesinler. Allah'ın emirlerini, ayetlerini dinlesinler, namazlara dursunlar.

“—Hocamız zamanında böyle şey yoktu.”

diyenleri duydum ben. Cemaattan bazıları, “Hocamız zamanında böyle şey yoktu.” demişler.

Hocamız zamanında yoktu ama, Hocamız’ın gönlü nasıldı?.. Bir gün Hocamız Rh.A, yandaki evlerin alınmasını söylemiş, ama almamışlar. “Alın bu evleri, katın camiye!” demiş. Şu öndeki, köşedeki, arsa idi. Kaç defa söylendiğini hatırlıyorum şu arsayı alın, şu arsayı alın dediler. Belediyeden alamadılar bu arsayı. O arsa şimdi oldu dört katlı apartman. Hadi bakalım o apartmanı alacağız diye zorluk çekiyoruz. Parasını ödeyemiyoruz, alamıyoruz. Hocamız’ın al dediğini yapamamış cemaat. Yavaş yavaş oluyor. Yâni, Hocamız istemediğinden değil.

Şimdi kadınların abdest alma yeri var. Erkeklerin abdest alma yeri genişlemiş. Avlu girintili çıkıntılıydı, ayak takılıyordu. Mahmut Bayram Hocamız, Allah selamet versin, bir kış gününde alttaki merdivenler buz tutmuş, kaydı, ayağını kırdı. Kaç gün hasta yattı. Allah uzun ömür versin, afiyet versin...

Merdivenler at sırtı gibi, balıksırtı gibi kamburdu. Hepsi sayenizde, yardımlarınızla, intizama girdi. Allah hepinizden razı olsun...

Şimdi bir söz:

“—E bid’at değil mi, kadınların camiye gelmesi nereden çıktı?”

Bid’at değil. Kadınlar camiye gelecek, İslam’ı öğrenecek, hadisleri öğrenecek, ayetleri öğrenecek. Bakın, Peygamber Efendimiz’in mescidindeki sırayı anlatıyor ama, biz ne

anlıyoruz buradan?.. Mescid-i Nebevi'ye kadınların geldiğini anlıyoruz.

Şimdi ben geçen gün, Fatih Camii'nde bir cenaze namazı kıldım. Bir kardeşimizin kardeşi Rahmet-i Rahman'a kavuşmuş. Allah cümle geçmişlerimizle beraber cennetlik etsin... Namaz kıldık, oradan arka kapıdan dışarı çıkıyoruz. Kadınlar orada durmuşlar, çeşit çeşit başörtüler örtmüşler. Erkekler onlara bakıyor, onlar erkeklere bakıyor. Koca Fatih Camii'nde kadınların namaz kılacağı bir ayrı yer yok. Olmaz!..

Şöyle bir bölmesi olması lâzım, kafesi olması lâzım, görünmemesi lâzım!.. Abdest alacak yeri olması lâzım!

Bak, Peygamber SAS Efendimiz'in mescidine kadınlar gelirdi. En arkada onlar dururlardı. En önde erkekler dururlardı. Erkeklerin arkasında çocuklar dururlardı. Sıra ne kadar güzel, ne kadar hikmetli... Bizim camimizde de el-hamdü lillâh bu imkânlar sağlandı. Eksikleri var.

Şimdi benim niyetim şu: Sağ tarafın üst tarafını, Kur'an kursu yapacağız. "Kız kursu mu yapalım, erkek kursu mu yapalım?" diye onun düşüncesindeyiz. Erkek kursu olursa, caminin içine Kur'an bülbülleri dolar. Hepsi cıvıl cıvıl Kur'an-ı Kerim okurlar. Kız kursu olursa oradan yetişen kızlar da böyle alim, fazıl, buradan söylenen şeyleri duya, duya yetişmiş olurlar. Gittikleri yerlerde İslâm'ı anlatırlar, kadınlara... Allah'ın dini her yere iletilmiş olur. İnsanlar İslâm'ı öğrenmiş olurlar

diye, düşünüyorum, seviniyoruz, Yine tabi, tüm gücünüzle yardım etmenizi diliyoruz.

Diğer rivayete geçiverelim bu izahtan sonra... Allah yardım edenlerin hepsinden razı olsun... Küçük büyük... Tabi külliyetli yardım etmek lâzım ki işler çabucak bitsin. Kapıda beni şimdi Hacı Osman Efendi sıkıştırdı, yakaladı:

“—Yedi milyon borcumuz var. Mermerci mermerin yarısını getirmiş, yarısını getirmemiş, parasını vermediniz diye. Yâni, yanında ihtiyat payı tutuyor.” diyor.

Aklıma şey geldi, demiş ki eski sadrazamlardan birisi:

“—Bu millet dilerse, donanmasının, gemilerinin yelkenlerini atlastan, halatlarını ibrişimden yapabilir.”

Yapar. Yâni, milletin hayır duygusu, el-hamdü lillâh kuvvetli.

Onlar donanmamızı, bir yerde kısırmışlar, böyle hareket halinde değilken yakmışlar cayır cayır. Osmanlılar da gitmişler, Kıbnns adasını almışlar o zaman. Kıbrıs'ı fethetmişler. Diyor ki, sadrazam o gâvur elçisine:

“—Siz bizim donanmamızı yaktınız ama, bu bir sakal tıraşı

gibidir, kökü bizde ya, çıkar gene. Yâni, sakalı tıraş edersen, sakal gene çıkar. Siz bizim sakalımızı tıraş etmiş oldunuz, daha gür çıkar. Bu millet öyle donanmalar yapar ki, efendim yelkenleri atlastan, halatları ibrişimden olur.”

Fatih Sultan Mehmet, zamanının en büyük

donanmasını yapmış, mübarek. 29 Mayıs'ta burada kutlamasını yaptık. Bu münasebetle ben, biraz tarih kitaplarını karıştırdım, konuşma yapayım diye. O zamanın en büyük deniz kuvvetlerine sahip olan devleti Venedik'miş, İtalyanlar imiş. İtalyanları da geçmiş, dünyanın en büyük deniz filosunu yapmış, Fatih Sultan Mehmed.

Biz niye yapamıyoruz?.. Biz de yaparız. Misafir odamızda koltuk olmaz. Büfemizin içinde ıvır zıvır işe yaramaz antika mantika, bilmem bardak, çanak çömlek olmaz... Sade giyiniriz, bir kat giyiniriz. Allah'ın yoluna, İslam'ın hizmetine, Allah'ın dinine veririz. Gene her şeyin âlâsını, yaparız. Filoların en büyüğünü yaparız. Hava filolarının en kuvvetlisini yaparız. Deniz filolarının en kuvvetlisini yaparız. Tepeden tırnağa biz ordu milletiyiz. 55 milyonluk bir orduyuz biz burada... Kadınımız da savaşır, çocuğumuz da savaşır, ihtiyarımız da savaşır. Aksakallımız, gencimizden daha güzel savaşır...

Biz müslüman olursak, bizim önümüzde kimse duramaz da, onun için, herifler bizi var güçleriyle İslâm'dan soğutmaya çalışıyorlar. Seks, eğlence, gazino, zevk, safa, kumar, içki, fuhşiyat, kokain, eroin, bilmem ne... Güya haber veriyormuş gibi yazıyor, "İşte şu malzemeyi koklamak suretiyle gençler kafalarını buluyorlarmış." diye. Maksat, gençlere onu öğretmek, "Bak bunu koklarsanız, böyle kafayı bulursunuz!" diye. Fitne yapıyor alçak, fesadından yapıyor.

Biz de ne yapacağız?.. Biz de namuslu olacağız. Çocuğumu 15 yaşında evlendireceğim,

harama kaydırmayacağım. Genç yaşında evlendireceğim, hiç günah işlettirmeyeceğim. Takva ehli olacak, pırıl pırıl müslüman olacak. 55 milyon, 60 milyon tepeden tırnağa mücahid bir millet... Öyle olacağız.

Allah bizi dünyaya meylettirmesin... Şehidlik duygusunu gönlümüzden çıkarttırmasın... Şehid olma arzunu, aşkını, şevkini bizden eksik etmesin... Çünkü, şehid olma duygusu olmadan ölen insan, münafıklık üzere ölür. Allah yolunda ölmek isteyecek insan. Canını feda edecek yer arayacak insan. Hakiki müslümanın vasfı o...

h. Efendimiz'in Abdest Alınca Yüzünü Silmesi

Gelelim diğer hadis-i şerife. Muaz ibn-i Cebel RA şöyle rivayet ediyor:⁸

كَانَ يَمْسَحُ عَلَى وَجْهِهِ بِطَرَفِ ثَوْبِهِ فِي الْوُضُوءِ

(طب. عن معاذ)

RE. 562/6 (*Kâne yemsehu alâ vechihî bi-tarafî sevbihî fi'l-vudû'*.) “Peygamber SAS Efendimiz bazen, abdest aldıktan sonra, elbisesinin bir tarafıyla yüzünü silerdi.” Abdest aldıktan sonra, yüzünü bazen havlu gibi herhangi bir şeyle silinirdi. Bazen de baktı havlu yok, bir şey yok, hava serin, üşüyecek kim bilir. O anın şartı neyse, o zaman da elbisenin bir ucuyla mütevaziane kurulanıverirmiş. Çünkü abdestin

⁸ Taberânî, *Câmiü'l-Kebîr*, c.XX, s.68, no:127; Muaz ibn-i Cebel RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.VII, s.41, no:17851; *Câmiü's-Sağîr*, c.II, s.218, no:7176.

suyu temizdir. Bir mahzuru yok, o suyu almış oluveriyor.

i. Peygamber Efendimiz'in Yürüyüşü

Abdullah ibn-i Abbas RA şöyle rivayet ediyor:⁹

كَانَ يَمْشِي مَشْيًا يُعْرَفُ فِيهِ أَنَّهُ لَيْسَ بِعَاجِزٍ وَلَا
كَسْلَانَ

(كر. عن ابن عباس)

RE. 562/7 (*Kâne yemşî meşyen, yu'rafu fîhi ennehû leyse bi- àcizin, ve lâ keslân.*)

“Peygamberimiz öyle bir yürüyüşle yürürdü ki, bu yürüyüşe bakan insan, bu zatın aciz ve tembel bir kimse olmadığını anlardı. Efendimiz yürürken canlı bir yürüyüşle yürürdü.”

Nasıl tahmin ederdiniz bilmiyorum, bu rivayeti duymadan önce, gözünüzü kapadığınızda, “Acaba Rasûlüllah Efendimiz nasıl yürürdü?” diye düşününce, belki ağır yürürdü diye düşündünüz. Yâni, Efendimiz Peygamber olduğuna göre, şöyle vakur, ağır ağır yürür diye düşündünüz ama, öyle değil... Efendimiz canlı yürürdü. Hatta, “Yokuş aşağıya giden bir insanın hızlı seğırtmesi gibi yürürdü.” diye rivayet var.

Yetişemezlerdi yanındakiler kendisine... Aciz bir insan gibi, tembel bir insanın yürüyüşü gibi yürümezdi. Salınmazdı,

⁹ İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IV, s.61; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.VII, s.145, no:18427; *Câmiü's-Sağîr*, c.II, s.218, no:7177.

sallanmazdı. Böyle seğirterek yürürdü. Azmi ve enerjisi yürüyüşünden belli olurdu. Yürüdüğü zaman, yürüdüğü insanların arasında herkesten uzun boylu görünürdü. Bu da onun bir mübarek özelliği idi. Tüm insanların arasında böyle bir tane görünürdü. En uzun boylusu gibi, selvi gibi görünürdü.

j. Peygamber Efendimiz'in Namazda Uyuması

Hız. Aişe Anamız RA rivayet etmiş:¹⁰

كَانَ يَنَامُ حَتَّى يَنْفُخَ ثُمَّ يَقُومُ فَيُصَلِّي وَلَا يَتَوَضَّأُ

(حم. عن عائشة)

RE. 562/8 (*Kâne yenâmü hattâ yenfüha, sümme yekümü feyüsallî, ve lâ yetevaddau*) “Efendimiz uyurdu ve nefesleri belli olacak şekilde duyulurdu. Sonra kalkardı namazı kılardı, abdest almadan.” Şimdi rivayet böyle, Ahmed ibn-i Hanbel'den... Aşağıdaki izahat şöyle:

كَانَ يَنْفُخُ وَهُوَ سَاجِدٌ

(*Kâne yenfühu ve hüve sâcidün*) demiş izahatta, şerhte. Yâni, secdeye varırdı Peygamber Efendimiz, uzun secde ederdi. Bazen bir gecenin yarısında bir secde, öbür yarısında bir secde ettiği var. Secde hali kulun Allah'a en yakın anı olduğundan, öyle uzun secdesi vardı Efendimiz'in. (*Ve hüve sâcidün*) denmesi

¹⁰ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.78, no:467; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.135, no:25080; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.I, s.132, no:1420; Hz. Aişe RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.VII, s.41, no:17852; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XL, s.133, no:43301.

izahta, Müslim böyle izah etmiş; yâni namazda secdeye indiği zaman, secdesinde böyle nefesleri uyuyor gibi bir his verirdi, kendisine bakan insana... Ama secdeden yine kalkardı, namazını tamamlardı Peygamber SAS. Yâni, bu neyi gösteriyor?.. Uyumadığını gösteriyor.

Zaten, Peygamber SAS Hazretleri, sair zamanda yatağa yattığı zaman da, gözleri uyurdu, kalbi uyumazdı. Efendimizin özelliği o idi. Gözleri kapansa, uyusa, kalbi uyumazdı. Bu namazın uzunluğundan dolayı, böyle derin nefes alma hali duyulurdu. Secdeden kalkar, yine namazı tamamlardı. Namazın içinde olurdu diye kenara yazılmış, açıklamalar böyle... Yeniden abdest almadan namaz kılardı, çünkü abdesti bozulmuyordu.

Zaten insan, bir yere dayanmadan şöyle oturduğu yerde uyusa, uyansa abdesti bozulmaz. Çünkü bir yere dayanmıyor. Bir yere yaslandığı, dayandığı zaman uyursa, bozulur; dayanmadığı zaman bozulmaz. Bu secdede diye, secdeye vardığı zaman, böyle biraz uyuklama hali olsa, sesinden, nefes almasından duyulur. Fakat kalkar, yine namazını tamamlardı dediğine göre, demek ki uyumuyordu. Demek ki o halde neleri müşahede ediyordu.

Kulun Allah'a en yakın olduğu zamandır secde hali. Bir de hoşuma giden bir rivayet var: Yâni, Rahman'ın ayaklarına kapanmak gibidir secde... Ne güzel şey!.. Namazda Allâhu ekber diyorsun. Ne güzel haldir secde hâli... Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi namazdan niyazdan, secdeden, rükûdan uzak etmesin... Evlatlarımızı da...

Nihayet sonuncu hadis-i şerifi okuyacağım, önümüzdeki haftaya kalmış oluyor, kitabın bitmesi...

k. Efendimiz'in Halkla İlgilenmesi

Enes RA şöyle rivayet ediyor:¹¹

كَانَ يَنْزِلُ مِنَ الْمِنْبَرِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فَيُكَلِّمُهُ
الرَّجُلُ فِي الْحَاجَةِ فَيُكَلِّمُهُ ثُمَّ يَتَقَدَّمُ إِلَى مُصَلَّاهُ
فَيُصَلِّي

(حم. عم. ك. د. ن. ت. ه. عن أنس)

RE. 562/9 (*Kâne yenzilü mine'l-minberi yevme'l-cumuati, feyükelimühü'r-racülü fi'l-hâceti, feyükelimühû, sümme yetekaddemü ilâ musallâhu feyusallî.*)

Birçok sahih kitaplarda rivayet edilmiş bu. “Peygamber SAS Efendimiz cuma günü minberden hutbesini bitirip inerdi. Adam ihtiyacını söylemek için gelirdi Efendimiz’e, konuşurdu, söylerdi. Efendimiz de ona cevabını verirdi. Sonra yürür namazını kılardı.” Yâni, minber ile namaz arasında böyle konuşma olurdu, bir mahzuru yoktu. Mahzuru olmadığından, Efendimiz o konuşmanın arkasından namaza dururdu denmiş oluyor.

Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlelerimizden razı

¹¹ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.119, no:12222; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.313, no:6824; Enes ibn-i Mâlik RA’dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.VII, s.62, no:17967; *Câmiü’s-Sağîr*, c.II, s.218, no:7183.

olsun... Cümlelerinizi, cümlemizi, Peygamber SAS Efendimiz'in sünnetine en güzel tarzda ittîbâ eyleyenlerden eylesin... Böylece Rasûlüllah Efendimiz'in şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

Kendisinden uzun seneler, uzun asırlar sonra dünyaya geldik, yaşadık; ahirette kendisine komşu olmayı, meclislerine ermeyi, cemâlini görmeyi, kelâmını duymayı nasib eylesin... Firdevs-i A'lâ'da Efendimiz'e cümlemizi, cümlelerinizi komşu eylesin...

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
03. 06. 1990 - İskenderpaşa

[Bütün HADİS DERSLERİNE PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü